

Mönsterskrivaren

Den mest kände av socknens mönsterskrivare är Ingemar Jönsson från Kärvsta och Jansättsläkten. Han föddes av bonden Jens eller Jöns Ingemarsson Kärvsta den 18 maj 1538, gifte sig år 1564 med Anna Abrahamsdotter från Gräfte av Grafströmska släkten, uttogs till knekt för faderns gård år 1566, tjänte sig upp till mönsterskrivare år 1575 och fick avsked från denna tjänst 1602. Blev sedan länsman här i socknen till sin död, som inträffade den 21 december 1624.

Vad hade mönsterskrivaren att göra? Ja, han var regementets klockare, han skulle allting bestyra. Han var sin tids intendent. Han skulle föra rullorna över knektarna, hava omsorg om fänikans fulltalighet, om knektarnas beklädnad och förplägnad o s v. Hans lön och beklädnad utgjorde 8 alnar engelskt kläde och 10 dlr.

Ingemar Jönsson och landskaptenen synas hava varit goda, oskiljaktiga vänner och tappra krigsbussar. De hade sitt borgläger hos pastor Jon i Nätra och hos pastor Hans i Säbrå, d v s fri inkvartering, landskaptenen Måns Gudmundsson hos herr Jon i Nätra och mönsterskrivaren Ingemar Jönsson hos herr Hans i Säbrå. Denna inkvartering drabbade prästerna ganska kännbart, ty kost för en dag gällde 2 dlr och husrum 1/2 mark för dag. Om inkvartering icke presterades in natura fick prästen erlægga 1 dlr för varje månad.

Norrlands-fänikan var nästan ständigt på rörlig fot. År 1576 kommo Norrlands knektar från Viborg, men redan i november det följande året måste de ut igen. 1581 den 6 september, stormade de Narva. 1583 och 1584 arbetade Måns Gudmundssons knektar på Narvas befästning. År 1588 ryckte de åter ut från Härnösand till Viborg och nästa år tillbaka. Stöde hade då 7 landsknektar med.

Sedan Måns Gudmundsson och Ingemar Jönsson bevistat kröningen i Stockholm, foro de åter till Finland i december 1594, men nästa år voro de på Söderköpings herredag.

Ingemar Jönsson och Måns Gudmundsson slog sig ned i sin hemby sent omsider. De hade sina gårdar i Kärvsta och idkade där jordbruk.

Ingemar Jönsson är ännu en livskraftig släkt, som besitter stamhemmanet, men Gudmunds-släkten är utdöd, endast gårdsnamnet är kvar.